

Shoqata e kontabilistëve të certifikuar dhe auditorëve të
Kosovës

Society of Certified Accountants and Auditors of Kosovo

Kontabiliteti Menaxherial
(zgjidhjet)

P2

Shënim: Emrat e individëve, vendeve dhe kompanive, të përdorura në këtë provim janë fiktive. Çdo ngjashmëri është plotësisht e rastësishme

Data 26.09.2026

CONTENT / PËRMBAJTJA

SESSION	MAXIMUM ASSIGNED	<u>-ATTENTION! THIS PART IS FOR SCAAK USE ONLY-</u> MARKS AWARDED
1. Problem 1	20	
2. Problem 2	20	
3. Problem 3	20	
4. Problem 4	20	
5. Problem 5	20	
Total	100	

Problemi 1

Mobilia sh.p.k. prodhon mobilje sipas porosive. Ajo ka dy departamente prodhimi, Prerjen dhe Montimin, si dhe departamentin e Mirëmbajtjes (shërbyes). Të dhënat e buxhetuara për shtatorin 2026 janë:

Përshkrimi	Prerja	Montimi	Mirëmbajtja
SHPP para rishpërndarjes (€)	54,000	36,000	18,000
Orët e makinerisë	6,000	-	-
Orët e punës direkte	-	7,000	-

Kostot e Mirëmbajtjes rishpërndahen: 2/3 në Prerje dhe 1/3 në Montim. SHPP absorbohen sipas orëve të makinerisë në Prerje dhe sipas orëve të punës direkte në Montim.

Për porosinë M-26, që përmban 500 rafte identike, janë vlerësuar këto kosto dhe kërkesa për burime:

Zëri	Të dhënat e porosisë
Materialet direkte	12,500 €
Puna direkte - Prerja	400 orë × 10 € për orë
Puna direkte - Montimi	600 orë × 12 € për orë
Qiraja e një pajisjeje vetëm për këtë porosi	1,200 €
Përdorimi i makinerisë në Prerje	500 orë

Për vendosjen e çmimit, shpenzimet e shitjes dhe të administratës ngarkohen me 10% të kostos së prodhimit. Kompania synon marzh fitimi prej 20% të çmimit të shitjes.

Vetëm për kërkesën (d): në fund të shtatorit, Prerja regjistroi 5,800 orë aktuale makinerie dhe SHPP aktuale prej 65,600 €, përfshirë pjesën e rishpërndarë nga Mirëmbajtja.

KËRKOHET:

- a) Llogaritni SHPP të buxhetuara pas rishpërndarjes dhe normën e absorbimit për secilin departament prodhimi. **6 pikë**
- b) Përgatitni kartelën e kostos së prodhimit të porosisë M-26 dhe llogaritni koston e prodhimit për një raft. **6 pikë**
- c) Llogaritni çmimin e shitjes të të gjithë porosisë dhe çmimin për një raft. **4 pikë**
- d) Llogaritni nën- ose mbi-absorbimin e SHPP në Prerje. Tregoni si duhet të korrigjohet fitimi i raportuar për këtë diferencë. **4 pikë**

(Gjithsej: 20 Pikë)

Problemi 1 – Zgjidhja

a) Rishpërndarja dhe normat e absorbimit – 6 pikë

Përshkrimi	Prerja (€)	Montimi (€)
SHPP para rishpërndarjes	54,000	36,000
Mirëmbajtja: $18.000 \times 2/3$; $18.000 \times 1/3$	12,000	6,000
SHPP pas rishpërndarjes	66,000	42,000

Prerja: $66,000 \text{ €} \div 6,000 \text{ orë makinerie} = 11 \text{ € për orë makinerie}$.

Montimi: $42,000 \text{ €} \div 7,000 \text{ orë pune direkte} = 6 \text{ € për orë pune direkte}$.

b) Kartela e kostos së prodhimit – 6 pikë

Zëri	Llogaritja	Kostoja (€)
Materialet direkte	E dhënë	12,500
Puna direkte – Prerja	400×10	4,000
Puna direkte – Montimi	600×12	7,200
Shpenzim direkt: qiraja e pajisjes	E dhënë	1,200
Kostot primare	$12,500 + 4,000 + 7,200 + 1,200$	24,900
SHPP të absorbuara – Prerja	500×11	5,500
SHPP të absorbuara – Montimi	600×6	3,600
Kostoja totale e prodhimit	$24,900 + 5,500 + 3,600$	34,000
Kostoja e prodhimit për raft	$34,000 \div 500$	68.00

Qiraja prej 1,200 € është shpenzim direkt sepse pajisja merret vetëm për porosinë M-26; ajo nuk rishpërndahet te porositë e tjera.

c) Çmimi i shitjes – 4 pikë

Përshkrimi	Llogaritja	Shuma (€)
Kostoja e prodhimit	Nga pjesa (b)	34,000
Shitja dhe administrata	$10\% \times 34,000$	3,400
Kostoja e plotë për çmim-vendosje	$34,000 + 3,400$	37,400
Çmimi i shitjes i porosisë	$37,400 \div (1 - 20\%)$	46,750
Çmimi i shitjes për raft	$46,750 \div 500$	93.50

Marzhi është 20% e çmimit të shitjes, jo 20% e kostos. Nëse P është çmimi i porosisë:

$$P - 0.20P = 37,400 \text{ €}; \text{ prandaj } P = 46,750 \text{ €}.$$

Kontrolli: fitimi = $46,750 - 37,400 = 9,350 \text{ €}$; $9,350 \div 46,750 = 20\%$.

d) Nën- ose mbiabsorbimi në Prerje – 4 pikë

Përshkrimi	Shuma (€)
SHPP të absorbuara: $5,800 \text{ orë} \times 11 \text{ €}$	63,800
SHPP aktuale, pas rishpërndarjes	65,600
Nënabsorbimi: $65,600 - 63,800$	1,800

SHPP të ngarkuara në prodhim janë më të ulëta se shpenzimet aktuale me 1.800 €. Diferenca është nënabsorbim. **Fitimi i raportuar duhet të zvogëlohet me 1,800 € për të njohur SHPP që nuk janë absorbuar.**

Problemi 2

Plastika sh.p.k. prodhon një produkt të vetëm që shitet për 50 € për njësi. Korriku dhe gushti 2026 janë dy muajt e parë të veprimtarisë. Më 1 korrik nuk kishte stoke dhe nuk ka punë në proces në asnjërin muaj.

Të dhënat e aktivitetit	Korrik	Gusht
Prodhiimi aktual (njësi)	6,500	5,500
Shitjet aktuale (njësi)	5,000	6,500

Kostot variabile të prodhimit	Për njësi (€)
Materialet direkte	12.00
Puna direkte	8.00
SHPP variabile	4.00

Kostot variabile për njësi janë të njëjta në buxhet dhe në realizim (aktual), në të dy muajt. Të dhënat e tjera janë:

Përshkrimi	Shuma / baza
SHPP fikse të buxhetuara	48,000 € për muaj
SHPP fikse aktuale	48,000 € për muaj
Prodhiimi normal i buxhetuar	6,000 njësi për muaj
Komisioni variabil i shitjes	5% e të ardhurave nga shitja
Shpenzimet fikse të shitjes dhe administratës	18,000 € për muaj

SHPP fikse absorbohen sipas njësive të prodhuara, duke përdorur normën e bazuar në prodhimin normal të buxhetuar. Çdo nën- ose mbi-absorbim korrigjohet në fitimin e muajit përkatës.

KËRKOHET:

- a) Llogaritni normën e absorbimit të SHPP fikse, koston marxhinale dhe koston absorbuese të prodhimit për njësi. **3 pikë**
- b) Përgatitni pasqyrën e fitimit sipas koston marxhinale për secilin muaj. **6 pikë**
- c) Përgatitni pasqyrën e fitimit sipas koston absorbuese për secilin muaj, duke treguar veçmas nën- ose mbiabsorbimin. **8 pikë**
- d) Rakordoni fitimet e dy metodave për secilin muaj dhe shpjegoni arsyen e diferencës. **3 pikë**

(Gjithsej: 20 Pikë)

Problemi 2 – Zgjidhja

a) Kostot për njësi – 3 pikë

Norma e SHPP fikse = $48,000 \text{ €} \div 6,000 \text{ njësi} = 8 \text{ €}$ për njësi.

Elementi	Marxhinale (€/njësi)	Absorbuese (€/njësi)
Materialet direkte	12.00	12.00
Puna direkte	8.00	8.00
SHPP variabile	4.00	4.00
SHPP fikse	0.00	8.00
Kostoja e prodhimit	24.00	32.00

Komisioni i shitjes = $5\% \times 50 \text{ €} = 2.50 \text{ €}$ për njësi të shitur. Ai është kosto variabile e shitjes dhe nuk përfshihet në vlerën e stoqeve.

Llogaritja ndihmëse e stoqeve

Njësitë	Korrik	Gusht
Stoqet në fillim	0	1,500
Prodhimi	6,500	5,500
Shitjet	(5,000)	(6,500)
Stoqet në fund	1,500	500

b) Pasqyrat e fitimit sipas kostos marxhinale – 6 pikë

Përshkrimi	Korrik (€)	Gusht (€)
Shitjet	250,000	325,000
Stoqet fillestare $\times 24 \text{ €}$	0	36,000
Prodhimi $\times 24 \text{ €}$	156,000	132,000
Minus: stoqet përfundimtare $\times 24 \text{ €}$	(36,000)	(12,000)
Kostoja variabile e prodhimit të njësive të shitura	120,000	156,000
Komisioni i shitjes: 5% e shitjeve	12,500	16,250
Kontributi	117,500	152,750
SHPP fikse të periudhës	48,000	48,000
Shitja dhe administrata fikse	18,000	18,000
Fitimi	51,500	86,750

c) Pasqyrat sipas kostos absorbuese – 8 pikë

Nën- / mbiabsorbimi	Korrik (€)	Gusht (€)
SHPP fikse aktuale	48,000	48,000
SHPP fikse të absorbuara: prodhimi $\times 8 \text{ €}$	52,000	44,000
Nën- / (mbi)absorbimi	(4,000)	4,000

Përshkrimi	Korrik (€)	Gusht (€)
Shitjet	250,000	325,000
Stoqet fillestare $\times 32 \text{ €}$	0	48,000
Prodhimi $\times 32 \text{ €}$	208,000	176,000
Minus: stoqet përfundimtare $\times 32 \text{ €}$	(48,000)	(16,000)
Kostoja e shitjeve para korrigjimit	160,000	208,000
Shto: nën- / (mbi)absorbimi	(4,000)	4,000

Kostoja e shitjeve pas korigjimit	156,000	212,000
Fitimi bruto	94,000	113,000
Komisioni i shitjes	12,500	16,250
Shitja dhe administrata fikse	18,000	18,000
Fitimi	63,500	78,750

d) Rakordimi i fitimeve – 3 pikë

Përshkrimi	Korrik (€)	Gusht (€)
Fitimi marxhinal	51,500	86,750
Ndryshimi në stoke $\times 8 \text{ €}$	12,000	(8,000)
Fitimi absorbues	63,500	78,750

Korrik: $(1,500 - 0) \times 8 \text{ €} = 12,000 \text{ €}$. Gusht: $(500 - 1,500) \times 8 \text{ €} = -8,000 \text{ €}$.

Në metodën absorbuese, SHPP fikse të prodhimit përfshihen në stoke dhe kalojnë në shpenzime kur shiten njësitë. Në metodën marxhinale, të gjitha SHPP fikse njihen në periudhën kur ndodhin. Prandaj rritja e stokeve në korrik e rrit fitimin absorbues, ndërsa ulja e stokeve në gusht e ul atë kundrejt fitimit marxhinal.

Problemi 3

Forma sh.p.k. prodhon një produkt të vetëm dhe përdor sistemin e kostos standarde marxhinale. Kompania nuk mban stoke të materialeve, produkteve të gatshme ose punës në proces. Të gjitha materialet e blera gjatë periudhës janë përdorur.

Standardet e prodhimit për njësi	Sasia standarde	Çmimi / norma
Materialet direkte	2 kg	4 € për kg
Puna direkte	0.5 orë	12 € për orë
SHPP variable	0.5 orë pune direkte	4 € për orë

Prodhimi dhe shitjet e buxhetuara janë 10,000 njësi, me çmim shitjeje prej 35 € për njësi. SHPP fikse të buxhetuara janë 100,000 €. Nuk ka shpenzime të tjera.

Të dhënat aktuale të periudhës	Sasia / shuma
Prodhimi dhe shitjet	9,500 njësi
Çmimi i shitjes	36 € për njësi
Materialet direkte të përdorura	19,800 kg; kosto totale 83,160 €
Puna direkte	4,600 orë; kosto totale 57,500 €
SHPP variable	19,320 €
SHPP fikse	100,000 €

KËRKOHET:

- Llogaritni koston standarde variable të prodhimit dhe kontributin standard për njësi. **2 pikë**
- Llogaritni tetë variancat: çmimin dhe përdorimin e materialeve; normën dhe efikasitetin e punës; shpenzimin dhe efikasitetin e SHPP variable; çmimin dhe vëllimin e shitjes. Për secilën, tregoni nëse është e favorshme (F) ose e pafavorshme (PF). **12 pikë**
- Llogaritni fitimin e buxhetuar dhe përgatitni një pasqyrë që e rakordon atë me fitimin aktual përmes variancave. **4 pikë**
- Duke iu referuar rezultateve tuaja, shpjegoni pse një variancë e favorshme e efikasitetit të punës nuk nënkupton domosdoshmërisht një variancë të favorshme të koston totale të punës. **2 pikë**

(Gjithsej: 20 Pikë)

Problemi 3 – Zgjidhja

a) Kostoja dhe kontributi standard për njësi – 2 pikë

Elementi	Llogaritja	€/njësi
Materialet direkte	$2 \text{ kg} \times 4 \text{ €}$	8.00
Puna direkte	$0.5 \text{ orë} \times 12 \text{ €}$	6.00
SHPP variabile	$0.5 \text{ orë} \times 4 \text{ €}$	2.00
Kostoja standarde variabile	$8 + 6 + 2$	16.00
Kontributi standard	$35 - 16$	19.00

b) Variancat – 12 pikë

Për prodhimin aktual prej 9,500 njësish, sasia standarde e lejuar është 19,000 kg dhe koha standarde e lejuar është 4,750 orë. Çmimi aktual i materialit = $83,160 \div 19,800 = 4.20 \text{ €/kg}$; norma aktuale e punës = $57,500 \div 4,600 = 12.50 \text{ €/orë}$.

Varianca	Llogaritja	Rezultati
1. Çmimi i materialeve	$(4.00 - 4.20) \times 19,800$	3,960 € PF
2. Përdorimi i materialeve	$(19,000 - 19,800) \times 4$	3,200 € PF
3. Norma e punës	$(12.00 - 12.50) \times 4,600$	2,300 € PF
4. Efikasiteti i punës	$(4,750 - 4,600) \times 12$	1,800 € F
5. Shpenzimi i SHPP variabile	$(4,600 \times 4) - 19,320$	920 € PF
6. Efikasiteti i SHPP variabile	$(4,750 - 4,600) \times 4$	600 € F
7. Çmimi i shitjes	$(36 - 35) \times 9,500$	9,500 € F
8. Vëllimi i shitjes	$(9,500 - 10,000) \times 19$	9,500 € PF

Për variancat e kostove, një kosto standarde e lejuar më e lartë se kostoja aktuale jep variancë të favorshme. Për shitjet, rritja e çmimit ose e vëllimit ndaj buxhetit është e favorshme, sipas të dhënave të këtij problemi.

Varianca e vëllimit të shitjes vlerësohet me kontributin standard prej 19 € për njësi, sepse kompania përdor kostimin marxhinal. SHPP fikse aktuale janë të njëjta me buxhetin, ndaj varianca e shpenzimit të tyre është zero. Në këtë sistem nuk llogaritet variancë e vëllimit të SHPP fikse.

c) Fitimi i buxhetuar dhe rakordimi – 4 pikë

Fitimi i buxhetuar = $(10.000 \text{ njësi} \times 19 \text{ € kontribut}) - 100.000 \text{ €} = 90.000 \text{ €}$.

Pasqyra e rakordimit	Ndikimi në fitim (€)
Fitimi i buxhetuar	90,000
Varianca e çmimit të shitjes – F	+9,500
Varianca e vëllimit të shitjes – PF	–9,500
Varianca e çmimit të materialeve – PF	–3,960
Varianca e përdorimit të materialeve – PF	–3,200
Varianca e normës së punës – PF	–2,300
Varianca e efikasitetit të punës – F	+1,800
Varianca e shpenzimit të SHPP variabile – PF	–920
Varianca e efikasitetit të SHPP variabile – F	+600
Fitimi aktual	82,020

Kontroll i pavarur me rezultatet aktuale

Përshkrimi	Shuma (€)
Shitjet: $9,500 \times 36$	342,000
Materialet direkte	(83,160)
Puna direkte	(57,500)
SHPP variabile	(19,320)
Kontributi aktual	182,020
SHPP fikse	(100,000)
Fitimi aktual	82,020

d) Interpretimi i variancave të punës – 2 pikë

Efikasiteti i favorshëm prej 1,800 € tregon përdorim të 150 orëve më pak se orët standarde të lejuara. Megjithatë, norma e pagës është më e lartë se standardi dhe krijon variancë të pafavorshme prej 2,300 €. Efekti neto është 500 € i pafavorshëm.

Varianca totale e koston së punës = 1,800 F – 2,300 PF = 500 € PF.

Problemi 4

Thermo sh.p.k. prodhon shishe termike. Për vitin e ardhshëm planifikon të prodhojë dhe të shesë 24,000 njësi, me çmim prej 30 € për njësi. Nuk planifikohet ndryshim në stoqe. Kostot vjetore të buxhetuara janë:

Zëri i kostos	Shuma (€)	Sjellja e kostos
Materialet direkte	180,000	Plotësisht variabile
Puna direkte	108,000	Plotësisht variabile
SHPP	180,000	60% variabile; 40% fikse
Shpenzimet e administratës	48,000	Plotësisht fikse
Shpenzimet e shitjes dhe shpërndarjes	72,000	50% variabile; 50% fikse

Kostoja variabile për njësi dhe kostot fikse totale mbeten të pandryshuara brenda intervalit të vëllimeve që shqyrtohen në këtë problem, përveç ndryshimeve të përcaktuara shprehimisht më poshtë.

Propozimi i menaxherit të shitjes

Menaxheri propozon uljen e çmimit të shitjes me 5% dhe një fushatë shtesë reklamimi me kosto fikse vjetore prej 18,000 €. Sipas parashikimit të tij, shitjet në njësi do të rriten me 20% ndaj buxhetit fillestar. Kostoja variabile për njësi nuk ndryshon. Kapaciteti është i mjaftueshëm për të gjitha vëllimet e kërkuara.

KËRKOHET:

- a) Llogaritni koston variabile totale dhe për njësi, kostot fikse totale, kontributin për njësi dhe fitimin e buxhetuar. **5 pikë**
- b) Llogaritni pikën e rentabilitetit në njësi dhe në të ardhura. **3 pikë**
- c) Llogaritni marzhin e sigurisë në njësi dhe në përqindje të shitjeve të buxhetuara. **3 pikë**
- d) Llogaritni numrin e njësive që duhet të shiten për të arritur fitim prej 180,000 €, sipas strukturës fillestare të kostove dhe çmimit. **3 pikë**
- e) Llogaritni fitimin nëse zbatohet propozimi i menaxherit. Bazuar vetëm në fitimin e parashikuar, a duhet të pranohet propozimi? Arsyetoni. **4 pikë**
- f) Përmendni dy supozime të analizës kosto-vëllim-fitim. **2 pikë**

(Total: 20 Pikë)

Problemi 4 – Zgjidhja

a) Ndarja e kostove dhe fitimi – 5 pikë

Zëri	Variabile (€)	Fikse (€)
Materialet direkte	180,000	0
Puna direkte	108,000	0
SHPP: $180.000 \times 60\% / 40\%$	108,000	72,000
Administrata	0	48,000
Shitja / shpërndarja: $72.000 \times 50\%$	36,000	36,000
Gjithsej	432,000	156,000

Kostoja variabile për njësi = $432,000 \div 24,000 = 18 \text{ €}$.

Kontributi për njësi = $30 - 18 = 12 \text{ €}$; koeficienti kontribut/shitje = $12 \div 30 = 40\%$.

Fitimi i buxhetuar = $(24.000 \times 12) - 156.000 = 132.000 \text{ €}$.

b) Pika e rentabilitetit – 3 pikë

Në njësi = $\text{kostot fikse} \div \text{kontributi për njësi} = 156,000 \div 12 = 13,000 \text{ njësi}$.

Në të ardhura = $13,000 \times 30 = 390,000 \text{ €}$. Njësoj: $156,000 \div 40\% = 390,000 \text{ €}$.

c) Marzhi i sigurisë – 3 pikë

Në njësi = $\text{shitjet e buxhetuara} - \text{shitjet në rentabilitet} = 24,000 - 13,000 = 11,000 \text{ njësi}$.

Në përqindje = $11,000 \div 24,000 \times 100 = 45,83\%$.

d) Njësitë për fitimin e synuar – 3 pikë

Njësitë = $(156,000 + 180,000) \div 12 = 28,000 \text{ njësi}$.

Kjo kërkesë përdor çmimin dhe strukturën fillestare të kostove, jo propozimin e menaxherit.

e) Propozimi dhe rekomandimi – 4 pikë

Elementi	Llogaritja	Rezultati
Çmimi i ri për njësi	$30 \times 95\%$	28.50 €
Shitjet e reja në njësi	$24,000 \times 120\%$	28,800
Kostoja variabile për njësi	E pandryshuar	18.00 €
Kontributi i ri për njësi	$28.50 - 18.00$	10.50 €
Kostot fikse të reja	$156,000 + 18,000$	174,000 €

Pasqyra e fitimit sipas propozimit	Shuma (€)
Shitjet: $28,800 \times 28.50$	820,800
Kostot variabile: $28,800 \times 18.00$	(518,400)
Kontributi total	302,400
Kostot fikse të reja	(174,000)
Fitimi i ri	128,400

Ndryshimi në fitim = $128,400 - 132,000 = -3,600$ €. Megjithëse shitjet në njësi rriten, ulja e kontributit për njësi dhe kostoja shtesë e reklamimit e zvogëlojnë fitimin.

Bazuar vetëm në fitimin e parashikuar, propozimi nuk duhet pranuar: fitimi ulet me 3,600 €.

f) Dy supozime të analizës KVF – 2 pikë

Një përgjigje e pranueshme: kostoja variabile për njësi mbetet konstante brenda intervalit përkatës të aktivitetit; kostot fikse totale mbeten konstante brenda po atij intervali.

Pranohen edhe: çmimi i shitjes është konstant brenda secilit skenar; prodhimi është i barabartë me shitjet / stoqet nuk ndryshojnë; kostot mund të ndahen në komponentë fikse dhe variabile.

Problemi 5

Pjesa A – Plani optimal i prodhimit

Paketim sh.p.k. prodhon tri produkte. Të dhënat për muajin e ardhshëm janë:

Përshkrimi	A	B	C
Çmimi i shitjes për njësi (€)	48	56	68
Materialet direkte për njësi (€)	12	16	20
Puna direkte për njësi (€)	12	16	20
SHPP variable për njësi (€)	6	8	10
Orët e makinerisë për njësi	0.50	0.40	0.75
Kërkesa maksimale (njësi)	4,000	5,000	4,000

Puna direkte paguhet 8 € për orë dhe është plotësisht variable. Në dispozicion janë 5,500 orë makinerie dhe 28,000 orë pune direkte. Kostot fikse mujore janë 90,000 €. Nuk ka kufizime të tjera, stoqe ose shpenzime të tjera; çdo njësi e prodhuar brenda kërkesës shitet.

- Identifikoni faktorin kufizues, duke krahasuar të dy burimet e kërkuara me kapacitetet në dispozicion. (3 pikë)
- Llogaritni kontributin për njësi dhe për njësi të faktorit kufizues. Renditni produktet sipas përparësisë së prodhimit. (4 pikë)
- Përcaktoni planin optimal të prodhimit, kontributin total dhe fitimin e pritshëm. (5 pikë)

Pjesa B – Vlerësimi i një porosie të veçantë

Kjo pjesë është e pavarur nga Pjesa A. Druri sh.p.k. po vlerëson një porosi që kërkon materialet X dhe Y:

Materi ali	Kërkohet (kg)	Në stok (kg)	Kosto origjinale €/kg	Kosto aktuale €/kg	Vlera si skrap €/kg
X	1,400	900	4.00	5.00	1.20
Y	700	1,000	4.80	6.00	2.00

X nuk përdoret më dhe nuk ka përdorim alternativ përveç shitjes si skrap. Y përdoret rregullisht dhe çdo sasi e marrë nga stoku duhet të zëvendësohet.

Studimi paraprak i porosisë ka kushtuar 600 € dhe është kryer e paguar. Porosisë do t'i alokohen 1,600 € kosto fikse ekzistuese, të cilat nuk ndryshojnë nga vendimi. Pranimi kërkon qira shtesë pajisjeje prej 1,200 €. Nuk ka kosto të tjera që ndryshojnë nga pranimi ose mospranimi.

- Llogaritni koston relevante totale të porosisë, duke arsyetuar trajtimin e secilit material dhe të tri kostove të tjera. (8 pikë)

(Total: 20 Pikë)

Problemi 5 – Zgjidhja

a) Identifikimi i faktorit kufizues – 3 pikë

Orët e punës për njësi nxirren duke pjesëtuar koston e punës me 8 €/orë: A = 1.5 orë; B = 2 orë; C = 2.5 orë.

Burimi	A	B	C	Gjithsej	Në dispozicion
Orë makinerie	2,000	2,000	3,000	7,000	5,500
Orë pune direkte	6,000	10,000	10,000	26,000	28,000

Makineria: mungojnë $7,000 - 5,500 = 1,500$ orë. Puna direkte: teprojnë $28,000 - 26,000 = 2,000$ orë. Faktori kufizues është koha e makinerisë.

b) Kontributi dhe renditja – 4 pikë

Përshkrimi	A	B	C
Çmimi i shitjes (€/njësi)	48	56	68
Kostoja variabile (€/njësi)	30	40	50
Kontributi (€/njësi)	18	16	18
Orë makinerie për njësi	0.50	0.40	0.75
Kontributi për orë makinerie (€)	36	40	24
Renditja	2	1	3

c) Plani optimal dhe fitimi – 5 pikë

Produkti	Njësi	Orë / njësi	Orë gjithsej	Kontributi (€)
B	5.000	0,40	2.000	80.000
A	4.000	0,50	2.000	72.000
C	2.000	0,75	1.500	36.000
Gjithsej			5.500	188.000

Pas B dhe A mbeten $5,500 - 2,000 - 2,000 = 1,500$ orë. Për C prodhohen $1,500 \div 0.75 = 2,000$ njësi, nën kërkesën maksimale prej 4,000 njësisish.

Fitimi i pritshëm = $188,000 - 90,000 = 98,000$ €.

Kontrolli i punës: $(5,000 \times 2) + (4,000 \times 1.5) + (2,000 \times 2.5) = 21,000$ orë, brenda kapacitetit prej 28,000 orësh.

d) Kostoja relevante totale – 8 pikë

Materiali X

Nga 1,400 kg të kërkuara, 900 kg gjenden në stok dhe 500 kg duhen blerë. Meqenëse X nuk përdoret më dhe nuk ka alternativë tjetër përdorimi, përdorimi i stokut sakrifikon të ardhurat nga shitja si skrap.

Stoku ekzistues: $900 \times 1.20 \text{ €} = 1,080 \text{ €}$. Blerja shtesë: $500 \times 5 \text{ €} = 2,500 \text{ €}$.

Kostoja relevante e X = $1,080 + 2,500 = 3,580 \text{ €}$.

Kostoja origjinale prej 4 €/kg është kosto e kaluar dhe nuk ndryshon nga vendimi.

Materiali Y

Y përdoret rregullisht. Tërheqja e 700 kg nga stoku kërkon zëvendësim me çmimin aktual. Prandaj përdoret kostoja e zëvendësimit, jo kostoja origjinale dhe jo vlera si skrap.

Kostoja relevante e Y = $700 \times 6 \text{ €} = 4,200 \text{ €}$.

Përmbledhja e të gjitha kostove relevante

Zëri	Arsyetimi	Kosto relevante (€)
Materiali X	Skrapi i sakrifikuar + blerja shtesë	3,580
Materiali Y	Zëvendësimi i sasisë që përdoret	4,200
Studimi paraprak, 600 €	I kryer dhe i paguar; kosto e zhytur	0
Kostot fikse të alokuara, 1,600 €	Nuk ndryshojnë si rezultat i vendimit	0
Qiraja shtesë e pajisjes	Kosto e ardhshme vetëm nëse pranohet porosia	1,200
Gjithsej		8,980

Kostoja relevante totale për vendimin është 8,980 €. Nuk shtohen kosto të tjera, pasi detyra përcakton se nuk ka zëra të tjerë që ndryshojnë nga vendimi.